

הבנת הנקרא: מאמר עיוני ומאמר עמדה

דף סיכום: איך קוראים מאמר עיוני או מאמר עמדה ועונים על כל סוגי השאלות

שני סוגי מאמרים



סוג	המטרה	מה יש בו
עיוני	להסביר תופעה או רעיון	סיבות, היבטים, השוואות
עמדה	לשכנע	טענה, נימוקים, ביסוס, טענת נגד והפרכה

שלושה ממדי הבנה

ממד	מה עושים?	דוגמה לשאלה
איתור מידע	מוצאים פרט כתוב	מה הסיבה ל-...?
פרשנות והיסק	מבינים מה שלא נאמר במפורש	מדוע הכותב...?
הערכה ביקורתית	שופטים ומנמקים	האם הנימוק משכנע?

כך עונים על שאלת הערכה

- 1. כותבים עמדה ברורה.
- 2. מוסיפים נימוק אחד או שניים.
- 3. מבססים בהפניה מדויקת לטקסט.

זכרו! בתשובה לשאלת הערכה: עמדה ברורה (משכנע או לא), נימוק אחד או שניים, וציטוט או הפניה מדויקת לטקסט. «אני חושב שכן» בלי ביסוס איננה תשובה.

דוגמה פתורה: שאלה כמו «מדוע לדעתכם בחר הכותב בדוגמה הזאת?» בודקת ____.

1. התשובה לא כתובה במפורש בטקסט.
2. צריך להסיק את כוונת הכותב.
התשובה: פרשנות והיסק

בודקים את עצמנו – השלימו את המונח המתאים:

- א. שאלה שבה מוצאים פרט שכתוב במפורש בודקת _____.
- ב. מאמר שמנסה לשכנע את הקוראים הוא מאמר _____.
- ג. טענה שהכותב מציג כדי לסתור אותה נקראת טענת _____.
- ד. שאלה «האם הטיעון משכנע? נמקו» בודקת _____.

תשובות לבדיקה עצמית: א. איתור מידע · ב. עמדה · ג. נגד · ד. הערכה ביקורתית